



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 4/2020-129

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. marca 2020 v pléne zloženom z predsedu pléna Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Mojmíra Mamojku, Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Martina Vernarského o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov o súhlas na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky dá v a s ú h l a s na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], stíhaného ako obvineného na základe uznesenia prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vznesení obvinenia č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020, v súvislosti so vznesením ktorého bola obmedzená jeho osobná sloboda zadržaním 11. marca 2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2020 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 226 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súhlas na vzatie do väzby sudcu Krajského súdu v Bratislave [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sudca“ alebo „dotknutý sudca“).

2. Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

3. Podľa § 226 ods. 1 zákona o ústavnom súde žiadosť o súhlas na vzatie do väzby sudcu je oprávnený podať ústavnému súdu generálny prokurátor.

4. Podľa § 227 zákona o ústavnom súde predseda ústavného súdu na základe žiadosti podľa § 226 bezodkladne zvolá plénum ústavného súdu, ktoré vec prerokuje a rozhodne, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadrila.

5. Podľa § 228 zákona o ústavnom súde o žiadosti podľa § 226 rozhodne ústavný súd uznesením.

6. Podľa § 229 prvej vety zákona o ústavnom súde uznesenie ústavného súdu o žiadosti podľa § 226 nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o tejto žiadosti rozhodol.

7. Podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde rozhoduje ústavný súd o návrhu podľa čl. 136 ods. 3 ústavy v pléne.

8. V zmysle čl. V bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola žiadosť generálneho prokurátora náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi JUDr. Ľubošovi Szigitimu.

9. Generálny prokurátor svoju žiadosť odôvodnil tým, že uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 76/19/1000-57 z 9. marca 2020 bolo dotknutému sudcovi vznesené obvinenie za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že „12. ██████████ v presne nezistenej dobe v roku 2017 v Bratislave na bližšie nezistenom mieste požiadal advokáta ██████████, aby vo veci žalobcu ██████████, ██████████, proti žalovanému I & R Konkurzy a reštrukturalizácie, k.s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 06 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca úpadcu Dixia Sollaris, s.r.o. Nám. Slobody 11, 811 06 Bratislava, IČO: 36 281 212, o určenie popretej pohľadávky vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Cbi 6/2016, v ktorej zákonná sudkyňa ██████████ vydala dňa 7.6.2017 rozsudok, ktorým určila, že pohľadávka žalobcu ██████████ v celkovej výške 1.846.601,93 euro, je čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti existentná a nesporná a nie je vylúčená z uspokojenia v konkurze, voči ktorému žalovaný dňa 14.6.2017 podal odvolanie, zabezpečil na odvolacom Krajskom súde Bratislava u sudcu ██████████, člena senátu, že Krajský súd Bratislava potvrdí rozsudok prvostupňového súdu a spis sa obratom vráti na prvostupňový súd, za čo ██████████ žiadal prostredníctvom ██████████ od ██████████ úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 40.000 EUR, čo sa však ██████████ zdalo príliš veľa a prostredníctvom ██████████ odkázal, že navrhuje sumu 20.000 EUR, následne v presne nezistenej dobe v roku 2017 na bližšie nezistenom mieste v Bratislave prostredníctvom ██████████ ██████████ prijal od ██████████ finančnú hotovosť vo výške 20.000 EUR za to, že v rozpore so

zabehnutou praxou, potom čo bol spis prvostupňového súdu dňa 25.10.2017 doručený na druhostupňový Krajský súd Bratislava, expresne rýchlo už dňa 21.11.2017 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu a to rozsudkom pod sp. zn. 1CoKR/120/2017-184 a zabezpečil, že spisový materiál bol už dňa 23.11.2017 vrátený späť na prvostupňový súd podľa predchádzajúcej požiadavky [REDAKOVANÉ],

13. [REDAKOVANÉ] v presne nezistenej dobe v roku 2017 na bližšie nezistenom mieste v Bratislave požiadal advokáta [REDAKOVANÉ], aby vo veci žalobcu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému I & R Konkurzy a reštrukturalizácie, k.s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 06 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca úpadcu Dixia Sollaris, s.r.o. Nám. Slobody 11. 811 06 Bratislava, IČO: 36 281 212, o určenie popretej pohľadávky vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7Cbi 6/2016, v ktorej zákonná sudkyňa [REDAKOVANÉ] vydala dňa 7.6.2017 rozsudok, ktorým určila, že pohľadávka žalobcu [REDAKOVANÉ] v celkovej výške 1.846.601,93 euro, je čo do právneho dôvodu, výšky a vymáhateľnosti existentná a nesporná a nie je vylúčená z uspokojenia v konkurze, voči ktorému žalovaný dňa 14.6.2017 podal odvolanie, zabezpečil na odvolacom Krajskom súde Bratislava u sudcu [REDAKOVANÉ], člena senátu, že krajský súd potvrdí rozsudok prvostupňového súdu a spis obratom vráti na prvostupňový súd, za čo [REDAKOVANÉ] potom ako [REDAKOVANÉ] žiadal prostredníctvom [REDAKOVANÉ] od [REDAKOVANÉ] úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 40.000 EUR, čo sa však [REDAKOVANÉ] zdalo príliš veľa, a preto navrhol sumu 20.000 EUR a následne [REDAKOVANÉ] sľúbil a v presne nezistenej dobe v roku 2017 na bližšie nezistenom mieste v Bratislave prostredníctvom [REDAKOVANÉ] aj poskytol [REDAKOVANÉ] finančnú hotovosť vo výške 20.000 EUR za to, že v rozpore so zabehnutou praxou, potom čo bol spis prvostupňového súdu dňa 25.10.2017 doručený na druhostupňový Krajský súd Bratislava, expresne rýchlo už dňa 21.11.2017 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu a to rozsudkom pod sp. zn. 1CoKR/120/2017-184 a zabezpečil, že spisový materiál bol už dňa 23.11.2017 vrátený na prvostupňový súd podľa predchádzajúcej požiadavky [REDAKOVANÉ]...“.

V žiadosti sa ďalej konštatuje, že skutkové zistenia majúce oporu v tzv. usvedčujúcich dôkazoch subjektívneho charakteru (výpovede svedkov) i dôkazoch objektívneho charakteru (prepisy z mobilnej aplikácie Threema, zápisníc o vydaní vecí,

zápisníc z domových prehliadok) deklarujú zákonnosť jednak začatia trestného stíhania a jednak vznesenia obvinenia na základe dostatočne odôvodnených právnych záverov, že páchatelom trestného činu je dotknutý sudca.

Generálny prokurátor vo svojej žiadosti uvádza, že sú splnené všetky zákonné predpoklady na to, aby ústavný súd udelil súhlas na vzatie do väzby, pretože existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Vo vzťahu k dotknutému sudcovi sa v podanej žiadosti k dôvodnosti väzby uvádza:

„Z vykonaného dokazovania vyplýva, že advokát [REDAKOVANÉ] úzko spolupracuje so sudcom Krajského súdu Bratislava [REDAKOVANÉ], pre ktorého má prijímať úplatky. Cieľom je zrejme snaha o zabránenie priameho spojenia uvedeného sudcu s osobami, ktoré by daného sudcu mohli chcieť korumpovať a zabrániť tak prípadnému postihu dotknutého sudcu. Svedok [REDAKOVANÉ] vo svojej výpovedi uviedol, že advokát [REDAKOVANÉ] sa stretol s obvineným [REDAKOVANÉ], ktorý práve cez neho riešil rozhodovanie sudcu [REDAKOVANÉ] v rámci odvolacieho konania Dixia Sollaris. Sám [REDAKOVANÉ] si za rozhodnutie v prospech [REDAKOVANÉ] vypýtal od tohto sumu vo výške 40.000,- Eur, s čím však [REDAKOVANÉ] nesúhlasil, keďže toľko peňazí nebol ochotný poskytnúť. Keď následne [REDAKOVANÉ] navrhol sumu vo výške 20.000,- Eur ako úplatok za rozhodnutie vo svoj prospech, išiel sa advokát [REDAKOVANÉ] poradiť so sudcom [REDAKOVANÉ], ktorý súhlasil a následne rozhodol presne podľa predstáv [REDAKOVANÉ]. Tu je potrebné uviesť, že je vysoký predpoklad, že kooperácia [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ] existuje a funguje už dlhšiu dobu a neobmedzila sa iba na jeden skutok, pre ktorý aj bolo menovaným vznesené obvinenie. Potvrzuje to aj výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorý uvádza, že [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] rieši veci, že idú všetky veci cez tohto advokáta. Z uvedeného jasne vyplýva, že uvedená činnosť je pravidelná a obaja menovaní si ňou privyrábajú. Z tohto dôvodu je na mieste dôvodná obava, že [REDAKOVANÉ] bude v trestnej činnosti pokračovať v prípade, ak bude vyšetrovaný na slobode. Podobne aj v rámci možného ovplyvňovania svedkov je potrebné uviesť, že je potrebné s určitosťou vypočítať zvyšných členov senátu na odvolacom súde, ktorí spolurozhodovali so sudcom [REDAKOVANÉ] a súčasne aj strany konania v danej veci Dixia Sollaris. Orgány činné v trestnom konaní však nedokážu v prípade vyšetrovania menovaného na slobode efektívne a účinne zabrániť nožnej snahe obvineného o ovplyvňovanie týchto osôb.“

10. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní žiadosť generálneho prokurátora prijal na ďalšie konanie uznesením sp. zn. PL. ÚS 4/2020 z 12. marca 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť okamihom jeho prijatia (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

II.

Meritórne rozhodnutie o žiadosti generálneho prokurátora

11. Vzhľadom na charakter a účel konania o súhlase na vzatie do väzby sudcu, z ktorého vyplýva požiadavka urýchleného rozhodnutia o žiadosti generálneho prokurátora (s ohľadom na zákonné lehoty vzťahujúce sa na obmedzenie osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 3 ústavy, pozri tiež § 227 zákona o ústavnom súde o bezodkladnom zvolaní pléna predsedom ústavného súdu), plénum ústavného súdu bezprostredne po predbežnom prerokovaní žiadosti generálneho prokurátora pristúpilo k jej meritórnemu posúdeniu.

12. V rámci meritórneho prerokovania žiadosti plénum ústavného súdu podľa § 227 zákona o ústavnom súde umožnilo sudcovi, ktorého sa žiadosť týka, aby sa k nej vyjadril.

13. Ústavný súd v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti generálneho prokurátora v prvom rade uvádza, že jeho súhlas na vzatie sudcu do väzby nenahrádza rozhodnutie príslušného všeobecného súdu o väzbe (v tomto prípade rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátora na vzatie obvineného sudcu do väzby, pozn.). Je len predpokladom, aby príslušný súd mohol o väzbe (návrhu na vzatie do väzby) rozhodnúť, pričom súhlas ústavného súdu nijako neprejudikuje samotné rozhodnutie o väzbe, ktoré môže vyznieť ako pozitívne (vzatie do väzby), tak aj negatívne (nevzatie do väzby), s možnou alternatívou nahradenia väzby zákonom ustanovenou garanciou (pri súčasnej konštatácii dôvodov väzby). Samotný výsledok rozhodovania sudcu pre prípravné konanie závisí od konkrétnych okolností prípadu a má byť výsledkom ústavne konformnej aplikácie relevantnej právnej úpravy týkajúcej sa podmienok väzby (Trestný poriadok).

14. Rozhodnutie ústavného súdu o súhlase na vzatie do väzby sudcu teda nenahrádza rozhodnutie všeobecného súdu o väzbe, a to ani z hľadiska vyčerpávajúceho uplatnenia

kritérií, ktoré môžu byť uplatnené v rámci prieskumu väzobného rozhodnutia v konaní o ústavnej sťažnosti (ku ktorému môže v konečnom dôsledku dôjsť aj po udelení súhlasu ústavným súdom a právoplatnom vzatí sudcu do väzby). Súhlas na vzatie do väzby je predovšetkým výrazom (aj keď v reakcii na konkrétne okolnosti prípadu) ochrany deľby moci a má slúžiť na ochranu sudcov pred potenciálnym zneužitím represívnych nástrojov trestného práva (procesu) zo strany iných zložiek štátnej moci (exekutíva, prokuratúra), či už s cieľom odvety za skorší výkon súdnej právomoci, alebo v snahe zabrániť sudcovi v jej budúcom výkone, tak v konkrétnej veci alebo všeobecne. Ochrana proti takému (hoci aj sprostredkovanému) zneužitiu jedného druhu moci voči inej zložke štátnej moci je v súvislosti s rozhodovaním o väzbe poskytovaná nielen moci súdnej (čl. 136 ods. 2 a 3 ústavy), ale aj moci zákonodarnej (čl. 78 ods. 3 ústavy), len v inom kompetenčnom vyjadrení (požiadavka súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky na vzatie do väzby jej poslanca).

15. Ústavný súd by preto musel odoprieť súhlas na vzatie sudcu do väzby, ak by zistil zneužitie moci v už uvedenom smere. Samozrejme, pri rozhodovaní o súhlase nemôže abstrahovať od základných trestno-procesných (a zároveň aj ústavných) parametrov podmienok väzby, a to či už materiálnych alebo formálnych.

16. Pokiaľ ide o dôvodnosť vzneseného obvinenia, predmetom konania o súhlase na vzatie do väzby pred ústavným súdom nie je prieskum jeho skutkovej (dôkaznej) a právnej opodstatnenosti vo všetkých intenciách, ktorým sa bude venovať všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe (aj keď bez možnosti zvrátiť právny stav vznesenia obvinenia). Úlohou ústavného súdu je posúdenie, či v dôsledku úplne nepodloženého alebo extrémne arbitrárne odôvodneného obvinenia, prípadne v dôsledku iných zistených okolností nedošlo k zneužitiu prostriedkov trestného práva proti dotknutému sudcovi, ktoré je opísané v bode 14 tohto uznesenia. K tomu je potrebné dodať, že podľa aktuálnej právnej úpravy sa na trestné stíhanie sudcu na rozdiel od predchádzajúceho právneho stavu nevyžaduje súhlas ústavného súdu. Nevyhnutnou podmienkou na udelenie súhlasu na vzatie do väzby sudcu zo strany ústavného súdu však naďalej zostáva vylúčenie porušenia ústavnej garancie

nezávislosti sudcov vyplývajúcej z čl. 148 ods. 4 ústavy, podľa ktorého za rozhodovanie nemožno sudcu stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie.

17. Vo vzťahu k jednotlivým zákonným väzobným dôvodom podľa § 71 Trestného poriadku je ingerencia ústavného súdu pri rozhodovaní o súhlase na vzatie do väzby sudcu obmedzená, pretože tieto dôvody je následne povolaný autonómne posudzovať všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe, s možnosťou preskúmania takého rozhodnutia aj na základe opravného prostriedku podaného oprávnenou osobou, resp. oprávnenými osobami (spoločne s dôvodnosťou vzneseného obvinenia a formálnymi dôvodmi väzby, resp. náležitosťami konania, ktoré predchádzalo rozhodovaniu súdu). Je potrebné si uvedomiť, že v čase aktuálneho rozhodovania ústavného súdu o súhlase na vzatie do väzby návrh prokurátora na vzatie do väzby ešte nebol a ani po udelení súhlasu nemusí byť podaný, resp. ústavný súd nemôže verifikovať jeho finálny obsah.

18. Ústavný súd ďalej uvádza, že akceptuje podanie žiadosti o súhlas na vzatie do väzby sudcu v čase, keď ešte samotný návrh na vzatie sudcu do väzby nebol príslušnému všeobecnému súdu podaný, aj keď ide o súhlas ústavného súdu na vzatie do väzby sudcu (súdom), a nie o súhlas na podanie návrhu na vzatie do väzby sudcu prokurátorom (bez ohľadu na už uvedenú kompetenciu generálneho prokurátora na podanie žiadosti o súhlas na vzatie do väzby sudcu). Udelenie súhlasu ústavným súdom však neprejudikuje ani (žiadosťou generálneho prokurátora avizované) podanie návrhu prokurátora na vzatie sudcu do väzby, a už vôbec nie rozhodnutie príslušného všeobecného súdu (sudcu pre prípravné konanie) o návrhu prokurátora, resp. o väzbe obvineného sudcu.

19. Pokiaľ ide o formálnu stránku, ústavný súd preskúmal, či došlo k vzneseniu obvinenia dotknutému sudcovi v príslušnej procesnej forme a s účinkami vykonateľnosti predmetného uznesenia a či bol dodržaný postup, ktorý musí predchádzať podaniu návrhu na vzatie do väzby vrátane okolnosti, či návrh na udelenie súhlasu nebol v danom prípade podaný v momente, keď už bola prekročená lehota na odovzdanie zadržanej osoby súdu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

20. Aplikujúc uvedené východiská, ústavný súd po doručení žiadosti generálneho prokurátora procesne postupoval podľa ustanovení druhého dielu dvadsiatej hlavy piatej časti zákona o ústavnom súde. Tajným hlasovaním potom ústavný súd dospel k záveru, že nemôže konštatovať existenciu okolností, ktoré by znamenali zneužitie postupu orgánov činných v trestnom konaní proti dotknutému sudcovi, ktoré by vylučovalo súhlas na jeho vzatie do väzby alebo iné okolnosti, ktoré by v kontexte celého predchádzajúceho obsahu odôvodnenia tohto uznesenia udelenie súhlasu znemožňovali. Preto bol súhlas udelený tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom, v ktorom ústavný súd o žiadosti rozhodol.

V Košiciach 12. marca 2020

Ivan Fiačan
predseda pléna Ústavného súdu
Slovenskej republiky